

ОСНОВНИ ТЕКСТ

Привремени орган града Београда на седници одржаној 28. фебруара 2014. године, на основу члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/07), члана 24. Закона о главном граду ("Службени гласник РС", број 129/07), чл. 4. и 5. Одлуке о ауто-такси превозу ("Службени лист града Београда", број 57/13) и члана 52. Статута града Београда ("Службени лист града Београда", бр. 39/08, 6/10 и 23/13), донео је

Правилник о раду ауто-такси превозника на Аеродрому "Никола Тесла" Београд

Правилник је објављен у "Службеном листу града Београда", бр. 11/2014 од 28.2.2014. године, а ступио је на снагу 8.3.2014.

Члан 1.

Овим правилником уређује се рад ауто-такси превозника, односно начин рада и понашања ауто-такси возача на локацији од посебног интереса за град Београд - Аеродрому "Никола Тесла" Београд.

Локација од посебног интереса за град Београд - Аеродром "Никола Тесла" Београд је простор у границама катастарске парцеле 3739/1 КО Сурчин.

Такси превоз са локације из става 2. овог члана започиње искључиво са стајалишта у зони долазног терминала Аеродром "Никола Тесла" Београд.

Изузетно од става 3. овог члана, такси превоз може се започети са посебно обележеног стајалишта за такси возила која имају уговорену вожњу или наручену вожњу телефонским позивом.

Члан 2.

За вожње започете са такси стајалишта у зони долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд цена превоза је регулисана посебним актом.

Такси вожња започета са такси стајалишта у зони долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд се мора наплатити на основу потврде о фиксној цени за све вожње које се завршавају на територији града Београда. Вожња која се започиње у зони долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд а која се завршава ван територије града Београда наплаћује се по потврди о фиксној цени до места завршетка територије града Београда након чега се укључује таксиметар и тај део вожње наплаћује у износу који покаже таксиметар.

Члан 3.

Такси возач који обавља ауто-такси превоз на Аеродрому "Никола Тесла" Београд, превоз мора обављати возилом које је класификовано у "I лукс" класу, у складу са Одлуком о ауто-такси превозу.

Члан 4.

Такси возач који обавља ауто-такси превоз на Аеродрому "Никола Тесла" Београд, дужан је да поступа по следећим правилима:

1) Приликом доласка на Аеродром "Никола Тесла" Београд, такси возач се пријављује возилом на долазну позицију тј. на улазу у паркинг простор ради евидентирања и сврставања у редну листу електронског такси система за приступање ауто-такси стајалишту у зони долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд, и додељује му се редни број на листи чекања за пружање такси услуге. Након тога такси возач паркира своје такси возило на паркинг простор, за то време мора да буде у возилу или поред возила. Није дозвољено пријављивање на долазној позицији на било који други начин осим такси возилом;

2) По аутоматском позивању путем електронског такси система такси возач са додељеним редним бројем приступа ауто-такси стајалишту у зони долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд, и паркира на прво слободно место у реду стајалишта, за то време мора да буде у возилу или поред возила;

3) Такси возила напуштају такси стајалиште са првог паркинг места у реду на стајалишту, тј. редом први приспео, први опслужен.

Члан 5.

У случају да електронски такси систем из члана 4. овог правилника није у функцији, поступак је следећи:

- 1) овлашћено лице штампа важећу редну листу такси возила из електронског такси система;
- 2) приликом доласка на Аеродром "Никола Тесла" Београд, такси возач се пријављује овлашћеном лицу тј. на улазу у паркинг простор ради евидентирања и сврставања у редну листу за приступање ауто-такси стајалишту у зони

долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд. Том приликом се врши евидентирање и додељује се редни број на листи чекања за пружање такси услуге који је први слободан број са одштампане редне листе. Свако наредно возило добија редни број за један већи од претходног. Након тога такси возач паркира своје такси возило на паркинг простор;

3) по позивању такси возача са додељеним редним бројем од стране овлашћеног лица, возач приступа ауто-такси стајалишту у зони долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд.

4) приступањем на ауто-такси стајалиште у зони долазног терминала на Аеродрому "Никола Тесла" Београд, такси возач је дужан да се паркира на прво слободно место у реду стајалишта, за то време мора да буде у возилу или поред возила.

5) такси возила напуштају такси стајалиште са првог паркинг места у реду на стајалишту, тј. редом први приспео, први опслужен.

6) када се поново успостави рад електронског такси система, овлашћена лица прво прозивају возила са штампане и писане редне листе. Возила се пријављују у систем у складу са чланом 4. овог правилника. По позивању свих возила са штампане и писане редне листе приступа се аутоматском позивању путем електронског такси система.

Члан 6.

Потврду о фиксној цени ауто-такси услуге са Аеродрома "Никола Тесла" у Београду на којој је назначена дестинација, преузима путник (корисник услуге) на предвиђеном месту издавања истих и упућује се ка првом возилу у реду на такси стајалишту у зони долазног терминала.

Такси возач који није први по реду опслуге, а путник инсистира да возњу преузме тај возач, дужан је да сачека да буде на првом месту у реду опслуге како би преузео возњу.

Такси возач преузима путника такси услуге и његов пртљак у границама расположивог пртљажног простора возила на основу потврде о фиксној цени такси возње.

По доласку на жељену дестинацију, такси возач је дужан да наплати цену такси превоза из потврде.

Ауто-такси превоз путника започет са стајалишта Аеродром "Никола Тесла" Београд, по потврди о фиксној цени превоза, обавља се трасом коју одреди такси возач.

У фиксну цену такси возње са Аеродрома "Никола Тесла" Београд урачунат је и превоз пртљага корисника такси услуге.

Доласком такси возила на адресу назначену на потврди, уговорени превоз се сматра окончаним.

Уколико странка захтева наставак превоза, исти се сматра започињањем новог превоза који се наплаћује по таксиметру у складу са важећом тарифом.

У случају да странка током возње захтева промену дестинације са потврде, наплаћује се износ са исте, а возња ка другој дестинацији се наставља укључивањем таксиметра, осим у случајевима када је нова дестинација ближа од дестинације са потврде, када се доласком на ту дестинацију наплаћује износ са потврде.

Члан 7.

Такси возач који је преузео путника и прихватио возњу, напушта такси стајалиште у зони долазног терминала Аеродром "Никола Тесла" Београд.

Такси возач који није прихватио возњу дужан је да напусти стајалиште у зони долазног терминала Аеродром "Никола Тесла" Београд.

Члан 8.

У случају да такси возач долази возилом којим обавља делатност на локацији Аеродром "Никола Тесла" ради преузимања чланова породице или пријатеља, исти је у обавези да са возила уклони кровну такси ознаку и уклони или прекрије таксиметар из возила и чекање обави на паркинг простору.

Члан 9.

Возила која обављају превоз на Аеродрому "Никола Тесла" у Београду морају да испуне све услове прописане Одлуком о ауто-такси превозу и прописима донетим на основу те одлуке.

Члан 10.

Такси возач који обавља превоз на Аеродрому "Никола Тесла" у Београду мора да испуни услове прописане чланом 30. одлуке.

Поред наведеног, такси возач:

- не сме да нуди такси услугу, без обзира да ли је или није пријављен у систем ауто-такси превоза на Аеродрому "Никола Тесла";

- не сме да преузме путнике на локацији Аеродрома "Никола Тесла", осим на обележеним такси стајалиштима из члана 1. овог правилника.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу града Београда".

Привремени орган града Београда

Број 34-1193/14-С-20, 28. фебруара 2014. године

Председник

ИЗМЕНЕ

Градоначелник града Београда, 10. јуна 2016. године, на основу члана 30. ст. 4. и 5. Одлуке о ауто-такси превозу ("Службени лист Града Београда", број 57/13), члана 24. тачка 6. Закона о главном граду ("Службени гласник РС", бр. 129/07 и 83/14 - др. закон) и члана 52. тачка 6. Статута Града Београда ("Службени лист Града Београда", бр. 39/08, 6/10, 23/13 и "Службени гласник РС", број 7/16 - одлука УС), донео је

Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на Аеродрому "Никола Тесла" Београд

Правилник је објављен у "Службеном листу града Београда", бр. 59/2016 од 13.6.2016. године, а ступио је на снагу 21.6.2016.

НАПОМЕНА

Правилник је престао да важи 29.10.2020. године - види: **Одлуку** УС РС - РС, 131/2020-23.

Члан 1.

У Правилнику о раду ауто-такси превозника на Аеродрому "Никола Тесла" Београд ("Службени лист Града Београда", број 11/14), члан 8. брише се.

Члан 2.

Чл. 9, 10. и 11, постају чл. 8, 9. и 10.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Београда".

Градоначелник града Београда
Број 34-4036/16-Г, 10. јуна 2016. године

Градоначелник
Синиша Мали, с.р.

Уставни суд у саставу: председник Снежана Марковић и судије: Гордана Ајншпилер Поповић, Лидија Ђукић, Татјана Ђуркић, Весна Илић Прелић, др Драгана Коларић, др Тамаш Корхеџ (Korhecz Tamás), Мирослав Николић, др Владан Петров, др Наташа Плавшић, др Јован Ћирић, др Милан Шкулић и др Тијана Шурлан, на основу члана 167. став 1. тач. 1. и 3. Устава Републике Србије, на седници одржаној 17. септембра 2020. године, донео је

Одлуку

Одлука је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 131/2020 од 29.10.2020. године и "Службеном листу града Београда", бр. 122/2020 од 4.11.2020. године.

1. Утврђује се да Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“ („Службени лист града Београда“, број 59/16) није у сагласности са Уставом и законом.
2. Одбацују се иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и законитости Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“ („Службени лист града Београда“, број 11/14).
3. Одбацују се захтеви за обуставу извршења појединачних аката и радњи предузетих на основу оспорених аката

Образложење

Уставном суду поднете су две иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и законитости Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“ („Службени лист града Београда“, број 11/14) и једна иницијатива за покретање поступка за оцену уставности и законитости Правилника о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“ („Службени лист града Београда“, број 59/16).

Првом иницијативом наводи се да се чланом 8. Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“, којим је предвиђена обавеза такси возача да у случају да возилом којим обавља делатност на локацији аеродрома долази ради преузимања чланова породице или пријатеља, уклони са возила кровну такси ознаку и уклони или прекрије таксиметар из возила и чекање обави на паркинг простору, повређују одредбе чл. 21. и 39, као и одредбе члан 194. став 3. и члана 195. став 2. Устава. Иницијатор истиче да је оспореном одредбом Правилника дискриминисан да као грађанин користи јавну површину намењену за паркирање, само због тога што на његовом приватном аутомобилу у регистарској ознаци стоји ознака „ТХ“, као и да му се оспореном одредбом ограничава слобода кретања, због тога што када паркира своје приватно путничко возило не сме да се удаљи, јер у противном одговара за прекршај због поступања супротно оспореној одредби. У другој иницијативи се наводи да је овај правилник донео ненадлежни орган, односно да је Привремени орган града Београда прекорачио овлашћење за вршење текућих и неодложних послова, због чега је, према мишљењу подносиоца иницијативе, оспорени Правилник несагласан са одредбама Закона о локалној самоуправи, Закона о главном граду и Статута града Београда којима су прописани органи града и њихова надлежност, а из којих произлази да је скупштина града највиши орган града Београда, да скупштина града, између осталог, доноси прописе и друге опште акте, да су извршни органи градоначелник и градско веће и да међу њиховим пословима није прописано доношење опшних аката. Иницијатор је предложио да се обустави извршење појединачних аката и радњи предузетих на основу оспореног Правилника.

Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“ оспорава се због непостојања законског овлашћења за његово доношење. Иницијатор наводи да је оспорени акт несагласан са одредбама Закона о локалној самоуправи, Закона о главном граду и Статута града Београда, као и Устава, јер је оспорени акт донео градоначелник, који као извршни орган нема овлашћење за доношење опшних правних аката. Иницијатор је предложио да се обустави извршење појединачних аката и радњи предузетих на основу оспореног Правилника..

У одговору доносиоца наводи се да је Привремени орган града Београда био надлежан за доношење оспореног Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“, Београд, због тога што је Законом о локалној самоуправи прописано да привремени орган врши текуће и неодложне послове из надлежности скупштине и извршних органа, без дефинисања тих послова нити њиховог навођења, па је, према мишљењу доносиоца оспореног акта, ствар процене доносиоца акта који се послови у конкретном случају сматрају текућим и неодложним. Када је у питању саобраћај и Закона о превозу путника у друмском саобраћају којима су, између осталог, прописани услови за обављање ауто-такси превоза, карактеристике и обележја такси возила, одређено шта се подразумева под такси стајалиштем, као и да је прописано овлашћење јединице локалне самоуправе да пропише ближе услове за обављање такси превоза, па је сагласно овом законском овлашћењу донета Одлука о ауто-такси превозу („Службени лист града Београда“, број 57/13), а на основу исте оспорени Правилник. Доносилац истиче да се оспорена одредба, која је престала да важи ступањем на снагу Правилника о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“, Београд („Службени лист града Београда“, број 59/16), не може схватити као немогућност удаљавања од возила, већ као чекање у смислу паркирања на јавном паркиралишту, али које није такси стајалиште, јер се, између осталог, на овај начин разликује ауто-такси превозник који у датом моменту не обавља делатност од ауто-такси превозника који то чини на датој локацији. Доносилац такође истиче да је Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“, Београд донео градоначелник града Београда на основу, између осталог, члана 30. став 5. Одлуке о ауто-такси превозу („Службени лист града Београда“, број 57/13). Ова одлука престала је да важи доношењем Одлуке о такси превозу („Службени лист града Београда“, број 59/16), чијим чланом 44. је прописано да оспорени Правилници остају на снази до доношења новог правилника.

У спроведеном поступку, Уставни суд је утврдио да је оспорени Правилник о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“, Београд („Службени лист града Београда“, број 11/14) донео Привремени орган града Београда, на седници одржаној 28. фебруара 2014. године, на основу члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07), члана 24. Закона о главном граду („Службени гласник РС“, број 129/07), чл. 4. и 5. Одлуке о ауто-такси превозу („Службени лист града Београда“, број 57/13) и члана 52. Статута града Београда („Службени лист града Београда“, бр. 39/08, 6/10, 23/13 и „Службени гласник РС“, број 7/16 – Одлука УС). Оспореном одредбом члана 8. Правилника било је прописано да је такси возач који долази возилом којим обавља делатност на локацији Аеродром „Никола Тесла“ ради преузимања чланова породице или пријатеља, у обавези да са возила уклони кровну такси ознаку и уклони или прекрије таксиметар из возила и чекање обави на паркинг простору.

Оспорени Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“, Београд донео је, 10. јуна 2016. године, градоначелник града Београда, на основу члана 30. ст. 4. и 5. Одлуке о ауто-такси превозу („Службени лист града Београда“, број 57/13), члана 24. тачка 6. Закона о главном граду („Службени гласник РС“, бр. 129/07 и 83/14 – др. закон) и члана 52. тачка 6. Статута града Београда („Службени лист града Београда“, бр. 39/08, 6/10 и 23/13 и „Службени гласник РС“, број 7/16 – Одлука УС). Чланом 1. овог правилника брисан је члан 8. оспореног Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла“.

Уставом Републике Србије је утврђено: да општина, преко својих органа, у складу са законом, између осталог, уређује и обезбеђује локални превоз (члан 190. став 1. тачка 3.); да скупштина општине доноси опште акте из своје надлежности... и да су органи општине скупштина општине и други органи одређени статутном, у складу са законом (члан 191. ст. 2. и 3.).

Законом о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14, 101/16 и 47/18) прописано је: да се локална самоуправа остварује у општини, граду и граду Београду (члан 3.); да општина преко својих органа, у складу

са Уставом и законом, уређује и обезбеђује, између осталог, локални превоз (члан 20. став 1. тачка 2.); да су органи општине – скупштина општине, председник општине, општинско веће и општинска управа (члан 27.); да скупштина општине, у складу са законом, између осталог, доноси прописе и друге опште акте (члан 32. став 1. тачка 6)); да су извршни органи општине председник општине и општинско веће (члан 42.); да председник општине доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, статутом или одлуком скупштине (члан 44. став 1. тачка 5)); да су органи града – скупштина града, градоначелник, градско веће и градска управа (члан 65.); да органи града обављају послове предвиђене овим законом за органе општине, као и друге послове утврђене законом и статутом града, да се одредбе овог закона које се односе на скупштину општине примењују на градску скупштину и да се одредбе овог закона које се односе на председника општине примењују на градоначелника (члан 66. ст. 1, 3. и 4.); да до конституисања скупштине и избора извршних органа јединице локалне самоуправе, текуће и неодложне послове из надлежности скупштине и извршних органа јединице локалне самоуправе, обавља привремени орган јединице локалне самоуправе који чине председник и четири члана (члан 86. став 4.).

Законом о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 127/07, 83/14, 101/16 и 37/19) прописано је: да се овим законом уређује положај, надлежности и органи града Београда, главног града Републике Србије (члан 1. став 1.); да град Београд врши надлежности општине и града, утврђене Уставом и законом (члан 8. став 1.); да су органи града Београда Скупштина града Београда, градоначелник града Београда, Градско веће града Београда и Градска управа града Београда (члан 9.); да Скупштина града Београда, у складу са законом доноси прописе и друге опште акте (члан 12. тачка 6)); да су Извршни органи града градоначелник и Градско веће (члан 22.); да градоначелник, поред осталог, представља и заступа град, непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката Скупштине града и доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, Статутом или одлуком Скупштине (члан 24. тач. 1), 2) и 6)).

Законом о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 68/15, 41/18, 44/18 – др. закон, 83/18, 31/19 и 9/20) прописано је: да јединица локалне самоуправе прописује ближе услове за обављање такси превоза и да својом одлуком ближе уређује начин обављања такси превоза, као и да својом одлуком утврђује и усклађује цену у оквиру такси тарифе по којој се такси превоз мора обављати на њеној територији (члан 94. ст. 1. и 6.).

Разматрајући иницијативу у односу на оспорени Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла”, Београд из 2016. године, који је донео градоначелник града Београда, Уставни суд је утврдио да правилник којим се уређује рад ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла” у Београду јесте акт којим се на општи начин уређују питања која се односе на начин рада и понашања ауто-такси возача на локацији од посебног интереса за град Београд, тј. на аеродрому „Никола Тесла”, Београд, па самим тим и представља општи правни акт. Имајући у виду да је, сагласно Уставу, утврђено да скупштина општине доноси опште акте из своје надлежности у коју спада и уређење локалног превоза на територији јединице локалне самоуправе, као и да је према одредбама Закона о локалној самоуправи и Закона о главном граду којима се прописује расподела надлежности између органа локалне власти, доношење општих аката у надлежности скупштине јединице локалне самоуправе, а не председника општине, односно градоначелника, који је надлежан само за доношење појединачних аката за које је овлашћен законом, статутом или одлуком скупштине, Уставни суд је оценио да градоначелник града Београда није надлежан за доношење оспореног акта, па је одлучено као у тачки 1. изреке. Како Уставни суд поводом овог спорног питања већ има заузет став, то је одлучио без доношења решења о покретању поступка, сагласно одредби члана 53. став 3. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – Одлука УС, 40/15 – др. закон и 103/15).

Међутим, у погледу оспоравања надлежности за доношење Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла”, Београд из 2014. године, који је донео Привремени орган града Београда, Уставни суд је утврдио да је одредбом члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи прописано да до конституисања скупштине и избора извршних органа јединице локалне самоуправе, текуће и неодложне послове из надлежности скупштине и извршних органа јединице локалне самоуправе обавља привремени орган јединице локалне самоуправе, који чине председник и четири члана. Сагласно наведеном законском овлашћењу, Привремени орган града Београда је и донео оспорени Правилник. У погледу навода подносиоца иницијатива да питања која су уређена оспореним Правилником не спадају у текуће и неодложне послове из надлежности органа јединице локалне самоуправе, Уставни суд, полазећи од своје судске праксе, указује да законодавац није дефинисао шта се сматра тзв. текућим и неодложним пословима из надлежности скупштине и извршних органа јединице локалне самоуправе, тако да је Уставни суд заузео став да је одређивање који се посао из надлежности наведених органа јединице локалне самоуправе може сматрати текућим или неодложним пословима у ствари питање целисходности, односно процене сваког привременог органа јединице локалне самоуправе која питања из надлежности скупштине морају бити неодложно регулисана, јер би одлагање њиховог уређења могло имати штетне последице за интерес грађана на територији те јединице локалне самоуправе (Решење Уставног суда УО-1537/2010 од 12. децембра 2012. године, доступно на веб-сајту Уставног суда). Како Уставни суд, сагласно одредбама члана 167. Устава, није надлежан да цени целисходност законских решења, односно да ли питања уређена оспореним Правилником спадају у домен текућих и неодложних послова конкретне јединице локалне самоуправе, то је, сагласно одредби члана 36. став 1. тачка 1) Закона о Уставном суду, иницијативе у том делу одбацио, решавајући као у тачки 2. изреке.

Уставни суд посебно указује да се у овом уставносудском предмету није бавио оспореним решењем из члана 8. основног текста Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла” из 2014. године, иако се оно ни у ком погледу не може довести у уставно-правну везу са одредбама Устава којима се јемчи слобода кретања, како то сматра подносилац иницијативе. Ово из разлога што је одредба члана 8. овог правилника престала да важи 21. јуна 2016. године на основу члана 3. Правилника о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла” („Службени гласник РС”, број 59/16), односно од наведеног датума оспорена одредба члана 8. Правилника се не налази у правном поретку. С тим у вези, Уставни суд истиче да утврђивање неуставности и незаконитости наведеног Правилника о измени Правилника, јер је донет од стране ненадлежног органа, а којим је било предвиђено брисање члана 8. основног текста Правилника, ни у ком случају не значи да се објављивањем одлуке Уставног суда „враћа на правну снагу” решење из члана 8. Правилника. Наиме, како се ступањем на снагу новог општег акта или измена и допуна постојећег општег акта из правног поретка трајно уклањају претходно важеће одредбе, то одлука Уставног суда о неуставности или незаконитости општег акта који је на снази не може да доведе до „оживљавања”, односно „враћања на правну снагу” претходног акта и правних норми које су у њему биле

садржане, посебно имајући у виду правно дејство одлука Уставног суда *pro futuro*.

Имајући у виду да је Уставни суд у овом уставносудском предмету донео коначну одлуку, то је захтеве за обуставу извршења појединачних аката, односно радњи предузетих на основу оспорених акта одбацио, сагласно одредби члана 56. став 3. Закона о Уставном суду, решавајући као у тачки 3. изреке.

Полазећи од свега изложеног, на основу одредаба члана 42а став 1. тачка 2), члана 45. тач. 1) и 4), члана 46. тачка 3) и члана 47. став 1. тачка 1) Закона о Уставном суду и члана 89. Пословника о раду Уставног суда („Службени гласник РС”, број 103/13), Уставни суд је донео Одлуку као у изреци.

На основу одредбе члана 168. став 3. Устава, Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла”, наведен у тачки 1. изреке, престаје да важи даном објављивања Одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број УО-114/2016

Председник Уставног суда,
Снежана Марковић, с.р.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ СУДИЈЕ ДР ТАМАША КОРХЕЦА (Dr. KORHECZ TAMÁS)
у односу на Одлуку Уставног суда број УО-114/2016,
од 17. септембра 2020. године.

Уставни суд, на седници одржаној 17. септембра 2020. године, у предмету УО-114/2016, већином гласова донео је Одлуку са којом је у тачки 1. изреке утврдио да Правилник о измени Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла” („Службени лист града Београда”, број 59/16), није у сагласности са Уставом и законом, у тачки 2. одбацио иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и законитости Правилника о раду ауто-такси превозника на аеродрому „Никола Тесла” („Службени лист града Београда”, број 11/14), док у тачки 3. одбацио захтеве за обуставу извршења појединачних аката и радњи предузетих на основу оспорених аката из тачке 1.

Не слажем се са тач. 2. и 3. Изреке наведене Одлуке.

I.

Судије Уставног суда, за разлику од судија судова опште и посебне надлежности имају право да напишу издвојено мишљење, и да на тај начин образложе своје неслагање са одлуком суда против које су гласали. Издвојено мишљење се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”, као и у Билтену Уставног суда. Разлог за писање издвојеног мишљења није пуко неслагање судије, нити дати глас против предложене одлуке Уставног суда, него, по правилу постојање дубоког и јасно препознатљивог неслагања у тумачењу и примени права у конкретном предмету, између концепције и ставова који су изражени у усвојеној одлуци, и концепције и ставова коју је у дискусији изнео судија који издваја своје мишљење. Учестао, али не и нужни подстрек за формулисање издвојеног мишљења представља општа заинтересованост стручне и широке јавности за уставно-судски спор, тежина предмета, али и потенцијални значај спорног питања за теорију. У овом конкретном случају, приликом оцене уставности и законитости подзаконског акта Главног града Београда не ради се о пропису великог друштвеног значаја, нити је свеукупна или стручна јавност посебно заинтересована за овај спор. Ипак, сматрао сам да је став Уставног суда, са којим се не слажем, и који је изражен у вези правног дејства неуставног и незаконитог акта, нешто што има општи значај, значај за правну теорију, па сам сматрао да своје неслагање потребно формулисати у издвојеном мишљењу, и на тај начин подстакнути стручну јавност да се заинтересује за ово питање.

II.

СПОРНО ПИТАЊЕ

У конкретном случају, Уставни суд је прогласио незаконитим и неуставним одлуку градоначелника Београда из 2016. године о измени Правилника о раду ауто-такси превозу на аеродрому „Никола Тесла”, са којом одлуком, чланом 3. брисана је иницијативом оспорена одредба Правилника из 2014. године (члан 8.). Уставни суд је утврдио да је општи акт (Правилник) о измени Правилника донео апсолутно ненадлежан орган, Градоначелник Београда, који није овлашћен за доношење прописа. Ако се изузме чињеница да је Уставни суд неоправдано дуго одлучивао о уставности и законитости овог акта (иницијатива је поднета 2016. године) са одлуком, у овом делу се слажем. Оно са чиме се не могу сложити, јесте одбацивање иницијатива за оцену уставности и законитости члана 8. Правилника из 2014. године који је „избрисан” актом градоначелника из 2016. године, који акт је Уставни суд прогласио неуставним и незаконитим. Уставни суд је одбацивање иницијативе образложио с тиме да одредба члана 8. Правилника више не постоји, она је трајно избрисана незаконитим и неуставним општим актом градоначелника из 2016. године. У том погледу, Уставни суд, у свом образложењу наводи следеће: „утврђивање неуставности и незаконитости наведеног Правилника о измени Правилника”, јер је донет од стране ненадлежног органа, а којим је било предвиђено брисање члана 8. основног текста Правилника, ни у ком случају не значи да се објављивањем одлуке Уставног суда „враћа на правну снагу” решење из члана 8. Правилника. Наиме, како се ступањем на снагу новог општег акта или измена и допуна постојећег општег акта из правног поретка трајно уклањају претходно важеће одредбе, то одлука Уставног суда о неуставности или незаконитости општег акта који је на снази не може да доведе до „оживљавања”, односно „враћања на правну снагу” претходног акта и правних норми које су у њему биле садржане, посебно имајући у виду правно дејство одлука Уставног суда *pro futuro*.”

Сматрам да је став Уставног суда изражен у образложењу одлуке погрешан, и заснован је на претпоставки да је актом апсолутно ненадлежног органа из правног поретка трајно избрисана одредба прописа који је донет од стране надлежног органа, па следствено томе уклањање општег акта ненадлежног органа не доводи до оживљавања члана 8. Правилника. Мислим да је Уставни суд погрешно дефинисао правно питање, у конкретном случају правно питање

није, да ли се оживљава одредба која је трајно избрисана, него да ли је из правног поретка могуће избрисати одредбу прописа актом апсолутно ненадлежног органа?

III.

ПРАВНО ДЕЈСТВО АКТА НЕНАДЛЕЖНОГ ОРГАНА

Сматрам да теорија права даје јасан одговор на правилно постављено спорно питање. Актом ненадлежног органа из правног поретка не може се избрисати одредба из члана 8. Правилника, према томе нема „оживљавања избрисане одредбе“, спорна одредба никада није престала да важи. Уосталом, став теорије је прилично једнозначан у погледу престанка важења правних норми. Према монографији из које годинама уназад, основна теоријска знања стичу генерације студената Правног факултету у Београду, пише следеће: у вези престанка правне норме важи опште правило да норма престаје да важи када на прописан начин буде укинута...опште конкретне норме престају да важе када их укине субјект *овлашћен* за њихово доношење.¹

Ситуација је слична, како код општих правних норми тако и у случају појединачних правних норми. Појединачни правни акт, који је донео орган управе из судске надлежности је ништав, не производи никакво правно дејство од тренутка свог доношења. Само утврђивање ништавости таквог акта делује *ex tunc*, односно утврђује се да такав акт није произвео никакво правно дејство од свог доношења. Као што се појединачним актом управе не може укинута пресуда суда, актом стварно и функционално ненадлежног суда не може укинути пресуда надлежног суда, тако се ни одлуком скупштине града Панчева не могу укинути одредбе скупштине града Сомбора. Надаље, Уредбом Владе не могу се укинути одредбе закона које је донела Народна скупштина, нити се правилником неког министарства могу мењати или укинути одредбе уредбе Владе или Статута Града Београда. Према томе, актом ненадлежног органа не могу се укидати одредбе прописа надлежног органа, у конкретном случају одредба члана 8. Правилника из 2014. године никада није престала да важи. Став Уставног суда, изражен у овој одлуци у суштини представља признавање и озакоњење правних последица „правне пиратерије“ коју је извршио ненадлежан орган. Према овом ставу Уставног суда акт донесен од стране ненадлежног органа производи правна дејства све до проглашења таквог акта неуставним. Схватање Уставног суда би било утемељено на теоријским поставкама само у случају, ако би одредба неког прописа била избрисана из правног поретка одредбом прописа који је донео надлежан орган, или прописом који је хијерархијски веће правне снаге, а да је такав општи акт касније касиран од стране Уставног суда.

¹ Р. Васић, М. Јовановић, Г. Дајовић, Увод у право, друго издање, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, стр. 235–236. У Београду, 27. октобра 2020. године

Судија Уставног суда,
др **Тамаш Корхец**, с.р.
(Dr. Korhecz Tamás)

[Повратак на пречишћени текст](#)